

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codzienie oprócz niedziel i
świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

№ 291.

Kwartalnie kosztuje złotych dziesięć
miesięcznie złotych cztery, numer
pojedynczy groszy dziesięć.

SRODA 30 Grudnia 1846 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
26	6 27" 4" z 4, 630 10 6, 019	— 4° 7 1, — 0; 6 1, — 1, 8 1,	21 66 43	Wschodni słaby Pl. Zachodni Zachodni	Pochmurno ,, ,,	
27	6 6" z 7, 292 10 8, 366	— 4° 2 1, — 4, 3 1, — 4, 8 1,	32 08 12	ZPn. Zachodni Pn. Zachodni Pn. Wschodni	Pogoda z Chmurami Chmurno	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Nro 6090 D. G.

CESARSKO KRÓLEWSKA
RADA ADMINISTRACYJNA CYWILNA

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Liczne dary które Obywatele i Mieszkańcy Miasta Krakowa nieśli w upłynionych latach ku wsparciu niedostatkiem dotkniętych, gdy idąc za popędem swych enotliwych uczuć, w miejsce przesyłania sobie z rozpoczęciem nowego roku wzajemnych oświadczeń życzliwości, zastępowali takowe czynem miłosierdzia i ludzkości, powoduje C. K. Radę Administracyjną do odczwania się do Was przy zbliżającym się schyłku starego roku, abyście wesprzeć zechcieli cierpiącą nędzę wspomżenia Waszego potrzebującą w niesieniu na ten cel ofiar, jakich Wasza możność dozwoli. Będzie to dla serc Waszych pocieszającą nagrodą, iż przyjdziecie w pomoc w tych chwilach kiedy właśnie ostrość pory roku i drogość pierwszych potrzeb do życia wszelki zasilek pożądanym czynią.

Przyjmowaniem tych ofiar podobnie jak to miało miejsce w latach poprzednich, zatrudnia się upoważniony do tego P. Wincenty Pisarzowski Sekretarz Dziennika Głównego C. K. Rady Administracyjnej, a mianowicie w Biórze Sekretaryatu Ces. Król. Rady Administracyjnej w godzinach od 9tej z rana do drugiej po południu, w późniejszych zaś godzinach w mieszkaniu swém pod L. 202 przy ulicy Grodzkiej na drugim piętrze.

Zaraz zaś po nowym roku składki uzbierane, pomiędzy osoby najwięcej tytułów do wsparcia wykazujące rozdzielone zostaną, a następnie lista osób które też składki wniosły z wyrażeniem szczegółowem kwat ofiarowanych nie-

mniej sposob dokonanego rozdziału drukiem ogłoszone będą.

Kraków dnia 19 Grudnia 1846 r.

Dyrektor Rady Administracyjnej
J. KSIEŻARSKI.

Sekretarz Rady Kaniewski.

(3r.)

Nowakowski Sekr. Exped.

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 11 Grudnia. —

Zapas gotówki w banku francuzkim wynosił dnia 1 grudnia w Paryżu i w kantorach filialnych 103 miliony franków. Od początku h. m. przesyłają ciągle wielkie przesyłki pieniędzy z Anglii do banku, spodziewają się przeto, że zamiar zaciągnięcia pożyczki z banku angielskiego zauważony zostanie.

Według dz. *Constitutionnel*, francuzkie okręty przybywające z Algiercy lub Oranu muszą na przyszość odbywać w Gibraltarze ośmiodniową kwarantanę. Rzeczony dziennik uważa to rozporządzenie za następność małżeństw hiszpańskich.

Pan Hommaire de Hell, który właśnie powrócił z swęj naukowej podróży ze Wschodu, zwidził całe dotąd nieznanne brzegi Bosforu aż do ujścia Duwaju. Odbywał podróż w statku rybackim z 6 wiosłarzami.

Poprzedni lichy połów śledzi w Normandyi, wypadł tą razą tak obficie, że beczka śledzi kosztująca 8 do 12 fr. spada na 3 fr. 75 centimów.

Według *La Presse*, marszałek Bugeaud zabronił w Algierze żałobnego nabożeństwa za zmarłego marszałka Bourmont.

Generał-porucznik, hr. Roguet, Par Francyi, umarł w tych dniach w 76 roku wieku.

Lord Palmerston miał zażądać od rządu tu-tejszego, aby odwołał z wyspy Maurycego kon-

sula francuzkiego Barbel; w przeciwnym razie cofniemy mu exequatur.

Według ogłoszonej przez ministra handlu statystyki rolniczej od 1837 do 1841, podaje *J. des Déb.* następujący przegląd produkcji zboża we Francji: Około 14 milionów hektarów (*) z 52,768,610 hektarów gruntu kraju całego, a zatem więcej niż czwarta część całej powierzchni kraju poświęcona jest rolnictwu pod zboże. Są to około trzy czwarte części wszelkich uprawianych w kraju gruntów. Druga bowiem uprawa gruntów obejmuje około 5 milionów hektarów, z których nieco więcej niż trzecia część przypada pod winnice. Roczna produkcja wszelkiego rodzaju zboża wynosi w zwyczajnym roku około 183 milionów hektolitrow (**), czyli przeszło 143 miliony korcy, z których blisko 25 milionów korcy pszenicy. Na zasiew wychodzi z tej całej produkcji około 15 procentu. Przywóz zagranicznego zboża wynosi tylko w przecięciu około 215,000 korcy, z tego większa część wychodzi znowu w tymże stanie lub w mące, tak że najwięcej jedna trzecichsetna część konsumcyi zaspakajana jest z zagranicy. Tylko w latach nieurodzajnych uciekać się potrzeba do zagranicy. W końcu *J. des Déb.* czyni uwagę, że w ostatnich czasach znacznie bardziej polubiono ziemiaki, tak, że teraz zbierają rocznie do 60 milionów korcy ziemniaków, podczas gdy przed 50 laty nie liczono 20 milionów.

Z Marsylii piszą pod d. 4 grudnia, że tam w ostatnich dniach przywieziono znowu 77,500 hektolitrow zboża.

Minister spraw wewn., wydał do wszystkich prefektów okólnik, w którym zaleca im, aby ściślej dozorowali zarządy szpitalów, aby żadne religijne nawrócenia na łóżku choroby nie miały miejsca, jakto w ostatnich czasach dość często się zdarzało.

J. des Débats zawiera dłuższy artykuł o amerykańskich wyborach kongresowych, o których sędzi, że wypadną w duchu wigowskim czyli konserwacyjnym. W takim razie p. Webster obranyby został prezydentem.

Uczta, którą pan Guizot na cześć Beja Tunetańskiego wyprawił w poniedziałek, kosztowała 30,000 fr.

Okręt *Cormoran* przybył do Brestu z wykopanemi w Niniwie starożytnościami.

Jak wiadomo, igła magnesowa na okrętach żelaznych ulega znacznym zmianom, którym dotąd nadaremnie usiłowano zaradzić. Ma teraz być wyznaczona znaczna nagroda za wynalezienie środka zapobiegającego tym wariacyom.

— *Londyn 10 Grudnia.* —

W Irlandyi stronnicy repealu usiłują zaszkodzić pomiędzy niemi rozdwojenie usunąć, i sam O'Connell zabrał głos na ostatniem zgromadzeniu

repealów i napominał do jedności. Ma nastąpić zgromadzenie osób wybranych z obudwóch frakcyj, które mają spokojnie rozstrząsnąć i pogodzić różne punkta ich niezgody. O'Connell a z strony młodziej Irlandyi Smith O'Brien, mają w tych uradach mieć udział.

Standard donosi, że parlament, według wszelkiego podobieństwa do prawdy, nie prędzej się zgromadzi jak w pierwszym tygodniu lutego.

Dzienniki irlandzkie wzmiankują, że na przyszłe lato królowa odwiedzi na niejaki czas Irlandyę.

Portofoglio Maltese zawiera list z Tunisu, w którym czytamy, że Achmed Bej ofiarował rządowi francuzkiemu lasy pod Tabesca jako rękojmię pożyczki 30 milionów franków, i chce pozwolić jednemu francuzkiemu towarzystwu na dowolny użytek z niego tak długo, dopóki pożyczona summa zwróconą nie zostanie. Rząd francuzki wie to dobrze, że Bej nie będzie w stanie zwrócić tak wielkiej summy i dla tego zniewala go do odstąpienia kawala kraju, który dla Francyi byłby bardzo korzystny, zapewniałby jej bowiem nowy punkt oparcia dla związku z Algierją.

Z Meksyku donoszą, że Santana wstrzymał wprawdzie 2 miliony dolarów wysłane dla kapitalistów angielskich, ale nie dla przywłaszczania ich, tylko aby nie dostały się do Tampico, gdyż według przejętej depechy amerykańskiej, ma wkrótce nastąpić atak na to miasto i wojsko meksykańskie opuściło już właśnie to miejsce. Santana miał dnia 16go października zwrócić te pieniądze dla wysłania ich inną drogą.

— *Madryt 4 Grudnia.* —

Dowiadujemy się z gazet tutejszych, że pan Pacheco, zanim podał swą dymisyę, miał pierwszą rozmowę z królem. Zład wnoszą, że król należy do stronnictwa progresistów. Przyjaciele zaś p. Pacheco powołują się na to, że sama królowa nie chciała przyjąć jego dymisyi, i dopiero, gdy pan Viluma nie podjął się utworzenia nowego gabinetu, uwolnienie jego podpisała. Jasno więc okazuje się, że tak królowa jak król pokładają zaufanie w panu Pacheco.

Król wyrzucił ministrom, że poufne pismo brata jego, Infanta D. Henryka, przesłane do królowej z Brukselli, poważyli się umieścić w urzędowej gazecie.

Dnia 1 umarła tu owdowiała księżna San Fernando, siostrzenica Karola III. a ciocietna babka królowej.

Dotychczas niewykryto przyczyny pożaru, który pochłonął pałac ministerstwa wojny. Najdziwniejsze obiegają w tym względzie pogłoski. Płomień wybuchał razem w kilku miejscach. Znaczna summa w biletach bankowych i gotówce, oraz wszystkie srebra i kosztowności, a nawet mundur ministerstwa wojny, zginęły w czasie pożaru. Wielką część akt ministerstwa sprawiedliwości, którego gmach stoi także w płomieniach, wyrzucono w błoto na ulicę.

*) 56 hektarów równe są 100 morgom nowej polskiej miary.

**) 128 hektolitrow równe są 100 korcom nowej polskiej miary.

— *Konstantynopol 26 Listopada.* —

W Saloniki powstał przed kilku dniami pożar, który pochłonął 2000 dómów.

Morze Azowskie już zamarzło, a i tu zima wczesniej się ustaliła niż zwykle. Jednakże w tych dniach przepłynęło Bosfor jeszcze przeszło 100 obcych okrętów żaglowych, udając się po zboże do różnych portów morza Czarnego.

Rozmaitości.

PODEJRZENIE.

(Powieść Henryka Kook'a, przełożona z francuzkiego.)
(Ciąg dalszy.)

Uśmiech szyderski, którego nie dostrzegła niewinna Edyta, przebiegł po ustach panny Honoraty: Zapewnie odpowiedziała, że postępek pana Laurence jest piękny... i jemu tylko podziękować, że wszystko tak się dobrze zakończyło. Co za zbawienna myśl, przystać po mnie do pałacu o siódmiej godzinie, kiedy jeszcze wszyscy spali, kazać mi zabrać suknie dla panny, i zawieźć mię z sobą, ażeby ją przebrać z domina. Wszyscy domowi widząc cię powracającą przed godziną w rannym pieszczuku, pewni byli, że wracasz z kąpeli.

Czy pewną jesteś, że nikt nie miał podejrzenia?

Och! przysięgam pannie, nie ma żadnej obawy. No cóż teraz przebaczysz mi, że się stała niewinna przyczyną twego zmartwienia? mnie, która cię tyle kocham? przebaczysz mi, że pierwsza powzięła myśl o tej zabawie, która tak się źle skończyła? Och! tyle już wycierpiałam, naniepokoiłam się i napłakałam tej nocy, że nie powinna być więcej dręczycię skutkami tego nieszczęśliwego wypadku. Wyłajałaś mię... przestań już... Zaręczam raz jeszcze pannie, że nikt nie wie co się stało.

Mówiąc te słowa, pokojowa ustroiła zasmuconą minę, i z trudnością wysączyła kilka łez klekając u nóg swej pani. Edyta uwierzyła całej tej komedyi, podniosła Honoratę i powiedziała do niej żagodnie:

Nie gniewam się już... czyli raczej wcale się nie gniewałam na ciebie! Przekonaną byłam, żeś ty mnie nie opuściła umyślnie!

Ach! cóż za ochyda! czyż mogła panna choć na chwilę coś podobnego pomyśleć?

Nie, to nie ja... ale pan Laurence dał mi do zrozumienia...

To coś szczególnego, pomyślała Honorata... czyliżby jej w istocie powiedział?... Jednakże tego rana, gdy przyszedł po mnie, zdziwioną byłam sposobem uprzejmym i żartobliwym w jaki do mnie przemówił...

I powiedziała głośno:

Nie pojmuję jak można posądzać biedną dziewczynę o czyn, któremu trudno naznaczyć cel! Wyznałam prawdę pannie... załgałam szukając jej, nieszczęście chciało żebyśmy biegały za sobą wzajemnie nie mogąc się znaleźć, otóż cała rzecz, i....

I wszystko już zapomniane, przerwała Edyta; nie płać teraz już przeszło niebezpieczeństwo, idź do twych zatrudnień kochana Honorato, idź, i uspokój się... nigdy już nie pójdziemy więcej na bal w teatrze!

Och! nigdy, nigdy! moja panno! odpowiedziała pokojowa, wdychając głęboko, i odeszła.

Zostawszy samą Edytę, nachyliła się nad kominkiem, i zdawała się przez kilka chwil zatonioną w myślach, poczem zbliżyła się do okna, podniosła muslinową firankę, zaczęła wyglądać na ulicę, szepcąc:

Nie! nie! to być nie może co mi pan Laurence powiedział! on się myli!... Honorata ma słuszność... Jakiż mogliby mieć cel zastawiając na mnie sidła?... Na mnie sidła!... Wczoraj gdym go chciała zmusić, ażeby się wytlómaczył jaśniej, znięształ się... nie chciał mi odpowiedzieć... Cóż on przez to rozumiał?

Tak zamysłona, Edyta błędnie spojrzała na ulicę, krzyknęła, i przedko usuwając się od okna, spuściła firankę, którą trzymała w rękę.

Prawie tej chwili, drzwi jej sypialnego pokoju otworzyły się, obejrzała się, ażeby zobaczyć kto wchodził nie zameldowawszy się.

Ten, który przerwał sierocie rozmyślanie, był to pan de Lano.

Pan de Lano powitał Edytę lekkim przyjaznym skinieniem głowy; ta, ze zdziwieniem spojrzała na niego, gdyż prawie nigdy nie zwykł odwiedzać ją w jej pokoju; pan de Lano spostrzegłszy to, rzekł:

Odwiedziny moje dziwią cię, moje dziecię. Przychodzę, gdyż mam z tobą pomówić o ważnych rzeczach... Nie byłaś zatrudnioną jak się zdaje, gdyż podobno wyglądałaś oknem? Nie przeszkadzam ci zatem, a to, co ci mam powiedzieć, nie cierpi zwłoki.

Edyta zbladła, gdyż pomimo tonu pełnego życzliwości i dobroci, z jakim przemówił do niej pan de Lano, i pomimo swego zupełnego niedoświadczenia, zdało jej się, że odgaduje w słowach jego i w wyrazie oka coś fałszywego, wymuszonego; na co jej serce zadrżało.

Siadajmy Edyto, mówił dalej pan de Lano, biorąc ją za rękę; i posłuchaj mnie. Już nie jesteś dzieckiem, masz osmnaście lat skończonych. Czas jest, żebyś dowiedziała się o rzeczach, o których dotąd unikano ci wspominać, z bojaźni, ażebyś się nie martwiła, ale które prędzej czy później zawsze trzeba by ci wytłómaczyć.

Edyta spojrzała z zadziwieniem, a pan de Lano mówił dalej ze zdradliwym uśmiechem:

Po tej przedmowie, przystąpię śmiało do rzeczy, i najprzód powiem ci, kochana Edyto, że wiem, gdzie noc dzisiejszą przepędziłaś.

Edyta więcéj jeszcze zbladła, iży stanęły jej w oczach.

Jakto! wiesz pan o tem?... wyjąkała z trudnością.

Och! nie drzyj, moje kochanie, odpowiedział pan de Lano, wypuczając usta z miną słodziuchną; nie myślę ci w tej chwili robić wyrzuców, chociaż, wyznaj sama, żeby było za co potąjać;... nade wszystko, nie rób próżnych domniemań, ktoby mię mógł uwiadomić o tym całym wypadku;... nie chciałbym, żeby twoje podejrzenia niestusznie spadły na kogo;... przysięgam, że Honorata dochowała ci tajemnicę.

A więc! powiedziała Edyta z jakimś uniesieniem; cóż pan chcesz odemnie? Wiem, że masz prawo obwinić mię, ale nie chcesz z niego korzystać jak sam powiadasz? Z tem wszystkim, musiałeś pan potrzebować wywieździeć się o wszystkim, kiedy tak lękasz się wymienić mi tych, którzy ci donieśli o mojem przewinieniu. Cóż mi pan masz powiedzieć? Może jakie wyrzuty? słucham...

Pan de Lano spojrział w milczeniu na Edytę,

nie spodziewał się tego napomnienia; rachował na łzy i prośby, znalazł gniew, który ze strony tego dziecka dawał mu wiele do myślenia... zmieształ go. Postanowił nieć się na ostrożności.

Moja panno, rzekł z przyciskiem, przychodzę do ciebie jako twój przyjaciel; rozumiesz mnie? Przychodzę do ciebie, gdyż zdaje mi się, że mogę mieć prawo, ja, który widziałem cię wzrastającą i czuwałem nad panem de Billy, kochać cię i być ci użytecznym.

Mów pan! mów! powiedziała Edyta ze wzruszeniem; słucham cię.

Bardzoby to zmartwiło twego ojca, Edyto, mówił dalej zwolna pan de Lano, gdyby wiedział, czego się dopuściłaś... pojmujesz sama?

Edyta nic nie odpowiedziała, spuściła głowę, i łzy zaczęły jej płynąć po twarzy.

A więc! rzekł pan de Lano, ażeby się o niczem nie dowiedział, gdyż, o ile go znam, podobna wiadomość mogłaby go zabić, trzeba koniecznie postąpić z energią;... odpędziłem już tego, który mię uwiadomił o wszystkim, ale nie dość

na tem, on mógłby chcieć się pomścić... mógłby postarać się zejść z panem de Billy!... powtarzam zatem, iż jest nagła potrzeba stanowczego postanowienia... tak, to postanowienie jest potrzebne... niezbędne... powiem ci zaraz dla czego. Ale najprzód uzbój się moje dziecię w odwagę, gdyż mój obowiązek jest przykrym... Zapewnie to, co ci powiem, rozedrze ci serce;... jednakże, jakem ci to już powiedział, czy prędzej czy później, tajemnica, którą ci odkryję, musiałaby być zostać ci wyjawioną.

Młoda paniąka ścisnęła konwulsyjnie za rękę pana de Lano, jak gdyby przez to chciała mu dać poznać, ażeby mówił. (D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 28 do dnia 29 Grudnia.

Lauerbach Emil, Wagner Jan, Herman Józef, z Galicyi; -- Dąbski Franciszek, Borzęcka Franciszka, Łuczniakoff Jan, Preszel Alfons ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Kasprzykiewicz Jan, do Galicyi; -- Lauerbach Emil, do Polski; -- Treumann Maurycy, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

W imieniu
NAJJASNIEJSZEGO FERDYNANDA I.
Cesarza Austrii, Króla &c.

Cesarsko Królewski Trybunał Miasta Krakowa i J. O. wydał Wyrok następujący:

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych na Audyencyi Publicznej Cesarsko Królewskiego Trybunału Wydziału I. M. Krakowa i J. O. dnia piątego Grudnia tysiąc osmset czterdzieści szóstego roku.

Wydział I.

Obecni:

J. Pareński Sędzia Prezydujący.

Boguński } Sędziowie
Gubarzewski }
Librowski Pisarz.

(podpisano) J. Pareński. Librowski.

Wskutek przedstawienia przez Sędziego Kommissarza upadłego handlu Izraela Goldmana, listy wierzycieli tegoż handlu, którzy na terminie pierwszym, do sprawdzenia wierzytelności naznaczonym, niestawili się. Trybunał stosownie do przepisu art. 75 K. H. Ks. III. terminu powtórny dla niestawiających wierzycieli na dzień 7 Stycznia 1847 r. godzinę 3 po południu wyznacza, następuje wzywa tychże wierzycieli jako: Indla Pam, Wetsteinów, Freulichów, Gesangów, Kleinów, Cukrów, Szymona Tymberg, Salomona Perlberg, w Krakowie, i Anszla w

Galicyi zamieszkałych, ażeby się w terminie tym, w Sali Posiedzeń Cesarsko Królewskiego Trybunału Wydziału II. końcem przedstawienia swych wierzytelności, osobiście lub przez u-mocowanych stawili.

Osądzono przygotowawczo.

(podpisano) J. Pareński. Librowski.

Zaleca i rozkazuje &c. &c.

(podpisano) J. Pareński. Librowski.

Zgodność niniejszego odpisu z Oryginalnym Wyrokiem zaświadcza.

Pisarz Cess. Król. Trybunału M. Krakowa i J. O.

(3r.)

Librowski.

Prawnie zajęte kosztowności jakoto: binda wysadzana perłami i dyamentami, sztuczki dyamentowe do ozdoby bindy, kuleczyki z wisior-kami dyamentowe, naszyjniki dyamentowe, szpilki czyli brożki dyamentowe, pierścionki dyamentowe, i drobniechnych dyamentów karatów 67, będą dnia 8 Stycznia r. 1847 o godzinie 10tej z rana przed Sukiennicami M. Krakowa, przez publiczną licytacją za gotową zapłatę sprzedane. O czem podpisany Komornik zawiadamiając, w miejsce i na termin chęć kupna mających zaprasza.

Kraków d. 21 Grudnia 1846 r.

(2r.)

Wojciech Dziarkowski K. S.

Doniesienie prywatne.

Bevorstehenden Samstag, d. 3. am 26 d. M. u. J. wird in dem bekannten Local im Hause sub Nr. 101 in der Grodzker Gasse, der Verkauf von Bayerischen Bier in bester qualitaet, sowohl in Bouteillen, wie auch in Gebinden, eröffnet: wozu ein verehrtes Publicum ergebenst einladet

Lorenz Szczerowski.

Od dnia 26 Grudnia r. b. w przyszłą Sobotę otwiera się sprzedaż **PIWA BAWARSKIEGO** w najlepszym gatunku, cząstkowo lub ryczałtowo, w kamienicy pod L. 101 w ulicy Grodzkiej, na które Szanowną Publiczność zapraszam.

(3r.)

Wawrzeniec Szczerowski.

Do Nru dzisiejszego dołącza się DODATEK.